

DE REVELATIONE CAPITIS S. GENOVÆ

Tractatus S. Guillelmi abbatis Paracleti, diocesis Roschildensis in Dania.

Ex cod. ms 5333 Biblioth. nat. Paris. fol. 119, et Bollandi (a) die 3 jan. p. 152.

A NNO ab incarnatione Domini MCLXI, regnante piissimo Rege Ludovico, Regis Illustris Francorum Ludovici filio, regale per universam Galliam processit edictum, ut apud urbem Parisiensem, urbium Galliarum nobilissimam, omnes ecclesiarum praelati cum proceribus universis, de regni commoditate celebrarent concilium. Die præfixâ, ad urbem regiam omnes qui convocati fuerant convenerunt, et de honestate et regni utilitate secretius tractare cœperunt. Et quoniam maligni semper in pejus malignandi studio provocantur, ad damnationis suæ cumulum quidam prorumpentes in medium, religionis et honestatis hostes, ut gladium acutum, in sanctos Dei linguam suam armaverunt. Quid ultra? falsa delatio regales contigit aures, quod videlicet beatissimæ virginis Genovæ caput in ecclesia nostra non esset. Hujus rei rumoribus animus Regis aspersus valde confunditur, et obnubilatur aspectus. Consultitur tam clerus quam populus, communicatoque eorum consilio, ad ecclesiam nostram sine dilatione venit; et ne quidem aliud caput nocte ipsâ, in capsâ quâ venerabile corpus virgineum quiescebat, à fratribus poneretur, regio caractere capsâ eadem communitur.

Crastinâ die *, horâ primâ inchoante, ex Regis mandato mittuntur ad ecclesiam nostram venerabiles nostri, dominus scilicet Senonensis et Autissiodorensis sanctæ recordationis (b) antistites; venit et Aurelianensis Manasses (c) dictus, oblivione potius quam memoriâ dignus, veritatis inimicus, religionis et honestatis promptissimus persecutor, et cum eo populi copiosa multitudo. Videres tam clerum quam populum fustibus et lapidibus communitum, ut, si fortè verum esse pateret quod fuerat falsò suggestum, præsentibus et posteris nostris non esset incognitum quod in eos foret crudeliter vindicatum. Tandem de reseranda capsâ inter eos sermo conseritur, et supradictus astutissimus scelerum commentator, ut iniquitatem corde conceptam palliaret virtutis imagine, lacrymis profusioribus inundatus, antiphonam de sanctissima virgine primus incœpit cantare. Nec mora: de loco sancto suodimina nostra deponitur, et, amoto regis sublimitatis caractere, capsâ reseratur; et sanctissimæ virginis corpus, linteaminibus amotis, in oculis nostris exponitur. Integrum igitur corpus virgineum oculis diligentius perlustrantes, in laudem Dei cum incredibili exultatione prorupimus, *Te Deum laudamus* decantantes. Profunduntur uberiùs lacrymæ populi, priùs exitium nostrum exspectantis et minantis, sed jam exsultantibus nobis congratulantis.

Et quoniam non est pax impiis, dicit Dominus; unde justus exultat et laudat, peccator confunditur et blasphematur. Scriptum quippe est: *Peccator eum venerit in profundum malorum, contemnit*. Toto itaque malignitatis suæ spiritu debacchatus Aurelianensis pontifex, mentitur caput venerandæ virginis esse sublatum, et in dolo nescio cujus vetulæ miserabilis aliud caput esse suppositum. Nec dissimulare valens iniquitatem quam corde conceperat, totus conversus ad fraudem, venit ad Regem, prædictis præsulibus relictis: ore contumaci garriens, eundem quem superius, cœpit replicare sermonem, et prædictos pontifices, quia caput prædictæ virginis non invenissent, recessisse mentitur iratos. Verumtamen quod iniquitas in ore mendacii fabricavit, umbraculum ullum non admisit. Malivolis etenim inconsultis, veritatis testis processerat ad populum venerabilis pontifex Senonensis, qualiter in

(a) Bollandi editionem pluribus in locis mancam, et supinis erratis deformatam, castigavimus et supplevimus ad fidem codicis ms.

(b) Hugo Senonensis archiepiscopus vivere desiit an. 1168; Alanus Autissiodorensis episcopus eodem anno se pontificatu abdicavit, et ultra annum 1183 vixit. Unde, cum eos sanctæ recordationis viros dicit Guillelmus, longè post rei æstæ tempus hunc tractatum edidisse videtur.

(c) Manasses de Garlanda, Aurelianensis epis-

copus ab anno 1143 usque ad an. 1183, apud omnes fere illius ævi scriptores malè audit. Vide quam in eum exostulationem miserunt ad Alexandrum Papam canonici Aurelianenses, apud Chesnium, t. IV Rer. Franc. p. 677, et t. X Concil. Labbei, col. 1357. Ludovico tamen Regi acceptissimus fuit, cujus episcopi honoratam personam in nostræ gratiæ familiaritatem speciali prærogativa suscepimus, inquit ille diplomate dato an. 1137, inter instr. Gallie Christ. t. VIII, col. 313.

Num. 1.
Falso rumore sparsò sublatum caput S. Genovæ.

Res ex Regis mandato investigatur.
* Die 10 jan.

Num. 2.
Mendacis Aurelianensis episcopi.
Prov. XVIII. 3.